

РЕЗОЛЮЦІЯ
«ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПРАВОСУДДЯ»

21 вересня 2018 року

м. Київ

21 вересня 2018 року члени Ради суддів України, Ради прокурорів України та Ради адвокатів України обговорили актуальні питання захисту прав людини та основоположних свобод, а також стандарти професійної етики у сфері правосуддя та їх дотримання.

Відповідно до розділу VII Конституції України судді, прокурори і адвокати належать до сфери правосуддя та судової влади. Авторитет судової влади в суспільстві залежить від дій усіх учасників судового процесу.

Однією з головних (ключових) умов зміцнення довіри та поваги суспільства до правосуддя є рівень захисту прав людини та основоположних свобод і етична та професійна поведінка судді, прокурора, адвоката та інших учасників у судовому процесі.

Поведінка учасників судового процесу регулюється Кодексом суддівської етики, Кодексом професійної етики та поведінки прокурорів, Правилами адвокатської етики, що затверджені вищими органами професійного самоврядування. Однак не завжди цих стандартів дотримуються, що негативно позначається на якості здійснення правосуддя та призводить до порушення прав людини та основоположних свобод.

З'їзд суддів України та Рада суддів України неодноразово звертали увагу на необхідність дотримання вимог Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі – Конвенція), зокрема статей 6 та 10 Конвенції з урахуванням відповідної практики Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), а саме неприпустимість публічної критики судових рішень до набрання ними законної сили, порушення принципу презумпції невинуватості, публічне обговорення ходу судового розгляду у тому числі резонансних справ до їх остаточного розгляду, інші форми тиску та протиправного впливу на суд, втручання в його діяльність, виявлення неповаги до суду та правосуддя в цілому.

Ці ж проблеми констатувала Вища рада правосуддя у Національній доповіді "Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні" (13.02.2018).

Ураховуючи висновки Консультативної ради європейських суддів № (2013) 16 про відносини між суддями та адвокатами, прийнятий на 14-му пленарному засіданні КРЄС, № 12 (2009) Консультативної ради європейських суддів і № 4 (2009) Консультативної ради європейських прокурорів щодо взаємовідносин між суддями та прокурорами у демократичному суспільстві, а також кращі світові

практики здійснення правосуддя, усвідомлюючи спільну відповідальність за стан правосуддя в Україні, маючи на меті підвищення поваги та авторитету судової влади, зміцнення довіри, забезпечення дієвості професійних етичних стандартів, а також підвищення ефективності системи правосуддя, у тому числі й в аспекті забезпечення права на ефективний засіб юридичного захисту, учасники спільного засідання, -

ВИРИШЛИ:

- 1.** Налагодити постійну співпрацю між Радою суддів України, Радою прокурорів України, Радою адвокатів України з метою проведення спільних заходів для подальшого утвердження високих стандартів правосуддя в Україні, професійного навчання, підвищення рівня професійної етики судового процесу.
- 2.** Створити Координаційний комітет правосуддя у складі 3 осіб. Запропонувати Раді суддів України, Раді прокурорів України та Раді адвокатів України делегувати до складу комітету по 1 члену.
- 3.** Вважати за доцільне формування єдиних стандартів професійної етики у сфері правосуддя.

Створити робочу групу для розробки проекту Кодексу професійної етики та визначення спільних етичних принципів у сфері правосуддя.

Запропонувати Раді суддів України, Раді прокурорів України та Раді адвокатів України делегувати до складу робочої групи по 5 членів.

Координатором робочої групи визначити голову Комітету Ради суддів України з питань дотримання етичних норм, запобігання корупції і врегулювання конфлікту інтересів, суддю Верховного Суду Краснова Є.В.

Доручити робочій групі у строк до 01 листопада 2018 року розробити та запропонувати концепцію Кодексу професійної етики у сфері правосуддя.

- 4.** Запровадити на базі Національної школи суддів України, Національної академії прокуратури України та Вищої школи адвокатури НААУ періодичне спільне навчання суддів, прокурорів та адвокатів із тем захисту прав людини та основоположних свобод з урахуванням положень Конвенції і практики ЄСПЛ, з питань професійної етики та практики застосування правил професійної етики, відповідальності та забезпечення авторитету судової влади, а також й інших тем спільного інтересу.

Спільні навчання суддів та адвокатів необхідно проводити як на національному так і на міжнародному рівнях.

5. Забезпечити оперативний розгляд звернень Ради суддів України, Ради адвокатів України, Ради прокурорів України щодо фактів порушення стандартів захисту прав людини та основоположних свобод і професійної етики у сфері правосуддя.

6. Визнати такими, що призводять до порушення гарантій незалежності судової влади, ставлять під сумнів утвердження принципу верховенства права в Україні та підривають основи правопорядку в державі випадки впливу, тиску, втручання будь-кого у будь-якій формі у здійснення правосуддя судами та суддями, зокрема, вплив на суддів з боку правоохоронних органів шляхом реєстрації кримінальних проваджень і подальшого тривалого нездійснення щодо них досудового розслідування, у тому числі незаконні дисциплінарні та кримінальні переслідування, зокрема, за завідомо неправосудні рішення.

Проте вищенаведене у цьому пункті Резолюції ніякою мірою не позбавляє захисту адвокатів з боку статті 10 Конвенції з урахуванням відповідної практики ЄСПЛ. Певною мірою ці положення стосуються й пункту 7 Резолюції.

7. Вважати неприпустимими та такими, що порушують Конституцію України, підривають довіру до судової влади і державної влади загалом, випадки приниження авторитету судової влади та дискредитації суддів народними депутатами, посадовими особами органів державної влади, безпідставні публічні звинувачення судів та суддів (без наведення конкретних фактів) у протиправній діяльності.

8. З метою забезпечення кожному захисту його прав, свобод та інтересів упродовж розумних строків та уникнення порушень статті 6 Конвенції рекомендовано суддям організовувати розгляд судових справ у межах чинного процесуального законодавства, а також затверджувати після обговорення зі сторонами, ураховуючи їх зайнятість, та фіксувати графіки засідань, встановлювати відповідні строки для виконання процесуальних дій.

**Голова
Ради суддів України**

**Голова
Ради прокурорів України**

**Голова
Ради адвокатів України**

О.С. Ткачук

М.М. Місюра

Л.П. Ізовітова